

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की
फैसला

२०७६।०७७ सालको निर्णय नं. ५८

पुनरावेदन नं. ९७ - ०७४-RB-०१९६

मुद्दा:- मूल्य अभिवृद्धि कर (२०६९/०७०) ।

जिल्ला काठमाण्डौ का.म.न.पा वडा नं. १ दरबारमार्ग स्थित नविल बैंक लि. } पुनरावेदक
(स्थायी लेखा नं. ५००१८४५६७) को तर्फबाट अधिकार प्राप्त ऐ. का कम्पनी }
सचिव माधव प्रसाद रेग्मी..... १ }

विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर..... १ }
श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट..... १ } प्रत्यर्थी

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता द्वय श्री दिपक घिमिरे

श्री लक्ष्मी सापकोटा

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट : शाखा अधिकृत श्री टेकनाथ अधिकारी

अविलम्बित नजीर: x

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री बलराम रिज्याल

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७३/१२/१५

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री किशोर जंग कार्की

निर्णय मिति: २०७४/१०/२९

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन समेतबाट मूल्य अभिवृद्धि कर, जरिवाना, थप दस्तुर एवं ब्याज समेत दाखिला गर्नुपर्ने गरी भएको आदेश उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट कार्यालयको निर्णय नै सदर गर्ने गरी भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ९(४) बमोजिम पुनरावेदक कम्पनीको यस न्यायाधिकरण समक्ष पुनरावेदन परी सुनुवाइका लागि आज यस इजलासमा पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश

करदाता बैंकले नेपाल बाहिरको संस्थाबाट यस आर्थिक वर्षमा **swift** सेवा प्राप्त गरे वापतको भुक्तानी रु.४४,३५,२८८।८५ मा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल उपर गरी दाखिल गरेको नदेखिएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा २० (१) बमोजिम रु. ५,७६,५८८।- मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा २९(१) र विभागिय परिपत्र बमोजिम २५ प्रतिशत जरिवाना र ऐ ऐनको दफा १९(२) बमोजिम थप दस्तुर तथा २६(२) बमोजिम ब्याज समेत असुल उपर गर्नुपर्ने भनी ठूला करदाता कार्यालय बाट भएको प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश ।

२. करदाताको तर्फबाट पेस भएको जवाफ

यस बैंक मूल्य अभिवृद्धि कर छुट सेवा कारोबार गर्ने संस्था भएको हुँदा बैंक मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नै भएको छैन । मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नै नभएको संस्थाले

मूल्य अभिवृद्धि कर संकलन गर्नु गैरकानुनी हुन्छ । ऐनको अनुसूची १ ले छुट दिएको सेवाको हकमा ऐनको दफा ८(२) आकर्षित गरी कर निर्धारण र असुलउपर गर्न मिल्दैन । मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को अनुसूची (१) को समूह ११(३)मा वित्तीय सेवालाई कर छुटको सूचीमा राखिएको छ । **Swift** मार्फत लिएको वित्तीय सेवा कानूनबमोजिम कर योग्य सेवा सूची भित्र नै पर्ने अवस्था हुँदा पत्रमा उल्लेख भए बमोजिम कर निर्धारण हुनुपर्ने अवस्था होइन भन्ने समेत व्यहोराको करदाता नबिल बैंक लि. को तर्फबाट ठूला करदाता कार्यालयमा पेश भएको लिखित जवाफ ।

३. शुरु कार्यालयको अन्तिम कर निर्धारण आदेश

बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०६३ ले **swift** सेवालाई वित्तीय सेवा भनी नामाकरण नै नगरेको यो सेवालाई वित्तीय सेवा नमानी सूचना सम्प्रेषण तथा प्रशोधन खर्च मान्नुपर्ने हुन्छ । वित्तीय सेवा बाहेकका सेवा मा करछुट दिने व्यवस्था ऐनले गरेको होइन । ऐनले छुट नै नदिएको विषयमा जिकिर लिएकै भरमा कर छुट दिन सकिने अवस्था नहुँदा **Swift** सेवाका लागि भुक्तानी भएको रु. ४४,३५,२८८।८५ मा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर ५,७६,५८८।- कर तथा थप दस्तुर, ब्याज र जरिवाना समेतको जम्मा रु. १२,६१,२८६।- दाखिल गर्न मूल्य अभिवृद्धिकर नियमावली २०५२ को नियम २९(३) बमोजिम शुरु कार्यालयबाट भएको मिति २०७३।१२।१५ को मूल्य अभिवृद्धिकर निर्धारण आदेश ।

४. प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि आन्तरिक राजस्व विभाग काठमाडौंमा करदाता नबिल बैंकको तर्फबाट पेस भएको पुनरावलोकन निवेदन मिसिल सामेल रहेको

५. आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णय

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को अनुसूची १ को समूह ११ (३) ले वित्तीय सेवालाई मात्र कर छुट दिएको हो । वित्तीय सेवासँग सम्बन्धित अन्य सेवालाई यस्तो कर छुट नदिएको अवस्थामा निवेदक बैंकले नेपालबाहिरको संस्थाबाट **swift** सेवा प्रयोग गरेवापत गरेको भुक्तानीमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा ८ (२) बमोजिम मूल्यअभिवृद्धि कर असुल उपर गरी दाखिला नगरेको आधारमा ठूला करदाता कार्यालय बाट भएको कर निर्धारण कानूनसम्मत नै देखिँदा पुनरावेदक नबिल बैंक लिमिटेडको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन भन्ने समेत व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभाग काठमाडौंको मिति २०७४।१०।२९ को प्रशासकीय पुनरावलोकन सम्बन्धी निर्णय ।

६. यस न्यायधिकरणमा परेको पुनरावेदन

पुनरावेदक ले लिएको **swift** सेवा जस्तै प्रकृतिको **Visa Card** सेवालार्ई आन्तरिक राजस्व कार्यालयले वित्तीय सेवामा समावेश गरेको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकले मिति २०७४।२।२९ मा अर्थमन्त्रालयलाई लेखेको पत्रमा **Swift** सेवालार्ई वित्तीय सेवा हुँदा कर छुट हुन सिफारिस गरेको छ । **Swift** बाट हुने अन्तर बैंकिङ सेवालार्ई वित्तीय सेवा भन्दा बाहिरको स्वतन्त्र सेवा भन्न मिल्दैन । कानूनभन्दा बाहिर गई स्वतन्त्ररूपमा कानुनी व्यवस्थाको व्याख्या गर्ने छुट कर कार्यालयलाई नहुँदा **Swift** सेवा करको दायराभित्र पर्ने भनि सुरु कार्यालयले गरेको निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभाग काठमाडौँ बाट भएको प्रशासकीय पुनरावलोकन सम्बन्धी निर्णय उल्टी गरी पुनरावेदकको जिकिर अनुसार हुनेगरी निर्णय गरिपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको पुनरावेदक नबिल बैंकको तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा पेश भएको पुनरावेदन पत्र ।

७. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि (संहिता) २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफल प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७५/०८/२ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

८. आज सुनुवाईका लागि यस इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक नबिल बैंक लिमिटेडका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता दीपक घिमीरे एवं लक्ष्मी सापकोटा र प्रत्यर्थी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरका तर्फबाट विशेष सरकारी वकिल कार्यालय, काठमाडौँका विद्वान सरकारी वकिल श्री टेकनाथ अधिकारीको बहस सुनियो । बहसका क्रममा पुनरावेदक तथा प्रत्यर्थीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता र सरकारी वकिलबाट देहाय बमोजिम जिकिर बहस प्रस्तुत गर्नुभयो ।

पुनरावेदक कम्पनीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ताबाट प्रस्तुत बहस जिकिरहरू	प्रत्यर्थी कार्यालयकाट तर्फबाट उपस्थित विद्वान सरकारी वकिलबाट प्रस्तुत बहस जिकिरहरू
अग्रिम करकट्टी तर्फ SWIFT सेवामा संयन्त्र जडान नभएको आयमा करकट्टी नहुने कानूनी प्रावधान रहेकोमा कानूनले यस्ता सेवामा कर छुट दिने प्रावधान राखेको हुदा SWIFT Returns & Visa को कर छुट हुने भएकाले ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरको निर्णय	- अग्रिम करकट्टी तर्फ SWIFT सेवामा संयन्त्र जडान नभएको आयमा करकट्टी नहुने कानूनी प्रावधान रहेको, जिकिर रहेकोमा कानूनले यस्ता सेवामा कर छुट दिने प्रावधान नराखेको हुदा SWIFT Returns & Visa को कर छुट नहुने भएकाले ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरको निर्णय मिलेकै देखिँदा

बदर हुनु पर्छ ।	सदर हुनु पर्छ ।
-----------------	-----------------

९. पुनरावेदक कम्पनीका तर्फबाट लिइएका जिकिरहरु दुवै तर्फका विद्वान कानून व्यवसायीहरुबाट प्रस्तुत बहस बुँदाहरु र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणहरुको अध्ययन गरी निर्णय तर्फ विचार गर्दा यसमा मुख्यतः देहायका विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो ?

१०. मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फ

SWIFT सेवामा कर दावी गर्नु पर्ने वा नपर्ने ?

११. निरूपण गर्नुपर्ने उपरोक्त प्रश्नहरुका सन्दर्भमा मिसिल संलग्न कागजातहरुको अध्ययन गर्दा प्रचलित कानूनको आधार र लेखांकन समेतका मापदण्डहरुबाट निम्नानुसार देखिन आयो ।

१२. मूल्य अभिवृद्धि कर सम्बन्धमा

क) SWIFT सेवामा कर कट्टी: -

पुनरावेदक बैङ्कले Swift/ Router /VISA जस्ता सेवाहरु सम्बन्धित संस्था Worldwide pte. बाट लिई सम्बन्धित उपभोक्ताहरुलाई सेवा प्रवाह गरिआएकोमा विवाद छैन । उल्लिखित सेवाहरु बिदेशबाट प्रवाह हुने सेवा भएको भन्ने आधारमा नेपालभित्र आपूर्ति भएको मानिदैन भन्ने पुनरावेदकको मुख्य जिकिर रहेको पाइयो । सञ्चार प्रविधिको माध्यमबाट हुने विविध सेवाहरुको कार्यक्षेत्र विश्वव्यापी रूपमा रहेको छ । मूल्यअभिवृद्धि कर र अग्रिम कर कट्टीको विषय सेवाको आपूर्तिसँग भन्दा भुक्तानीको प्रकृतिसँग बढी सम्बन्धित रहन्छ । मूल्यअभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा ८ को उपदफा (२) मा " नेपाल बाहिरको दर्ता नभएको कुनै ब्यक्तिबाट सेवा प्राप्त गर्ने दर्ता भएका वा नभएको ब्यक्तिले यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कर लाग्ने मूल्यमा कर निर्धारण र असुल उपर गर्नु पर्नेछ " भन्ने ब्यवस्था गरेको र मूल्यअभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को अनुसूची १ मा समावेश भएका कर छुट पाउने सेवा बाहेकका अन्य सबै सेवाहरुमा भएको भुक्तानीको रकममा कर लाग्ने हुदा सेवाको आपूर्ति मुलुक बाहिर भएको भन्ने मात्र आधारमा भुक्तानीको रकममा कर कट्टी नगर्नुपर्ने भन्ने पुनरावेदकको जिकिर कानून सम्मत मान्न मिलेन ।

मू.अ कर ऐन, २०५२ को अनुसूची -१ समूह ११(३) ले वित्तीय सेवालाई मात्र कर छुट दिएको छ । वित्तीय सेवा संग सम्बन्धित अन्य सेवालाई कर छुट दिएको देखिएन । विदेशमा रकम स्थानान्तरण गर्दा सूचनाको प्रशोधन तथा संप्रेषण वापत विदेशी

आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गरेको रकम भएको, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ ले Swift सेवालार्ई वित्तीय सेवा भनी परिभाषित नगरेकोले गर्दा यो वित्तीय सेवा नभई सूचना प्रशोधन र संप्रेषण खर्च भएको देखिएको जसलाई अनुसूची -१ समूह ११(३) ले छुट प्रदान गरेको देखिदैन । यसर्थ Swift सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारण भएको कानून सम्मत देखिएको हुँदा सो निर्धारित मूल्य अभिवृद्धि करमा ऐनको दफा १९ र २६ बमोजिम थप दस्तुर र व्याज समेत लगाउने गरी प्रत्यर्थी कार्यालयबाट भएको कर निर्धारण आदेश कानून सम्मत देखिन् आएको हुँदा कर निर्धारण आदेश गैर कानूनी छ भन्ने पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिरसँग सहमत हुन सकिएन ।

१३. अतः माथि विवेचित आधार र कारणबाट स्थायी लेखा नं. ५००१८४५६७ भएका पुनरावेदक करदाता नविल बैंक लिमिटेडको आ.व. २०६९/०७० को मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालयले मिति २०७३।१२।१५ को निर्णय र सोलाई समर्थन गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७४।१०।२९ मा भएको निर्णय मिलेको देखिँदा सदर हुने ठहर्छ । पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन । अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु ।

तपसिल

१४. फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनु ।
१५. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनु ।

डम्बर बहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

उक्त रायमा मेरो सहमति छ ।

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

शाखा अधिकृत: श्री लेख बहादुर कोइराला

कम्प्युटर टाइप: श्री प्रदिप तिवारी

इतिसम्बत २०७६ साल कात्तिक ७ गतेरोज ५ शुभम.....